

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2024. ГОДИНУ О РЕАЛИЗАЦИЈИ
АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ
ИНДУСТРИЈСКЕ ПОЛИТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2021.
ДО 2030. ГОДИНЕ, ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2025. ГОДИНЕ**

Министарство привреде

мај 2025. године

СКРАЋЕНИЦЕ И АКРОНИМИ

БДП	Бруто друштвени производ
БДВ	Бруто додата вредност
РЗС	Републички завод за статистику
ММСПП	Микро, мала и средња предузећа и предузетници
МСП	Мала и средња предузећа
МНК	Мултинационалне компаније
ЕУ	Европска унија
РАС	Развојна агенција Србије
ПКС	Привредна комора Србије
ЦДТ	Центар за дигиталну трансформацију
ИКТ	Информационо-комуникационе технологије
CBAM	Механизам за прекогранично прилагођавање емисија угљеника
ESG	Одрживо и друштвено одговорно управљање

УВОД

На предлог Министарства привреде, у марту 2020. године Влада је усвојила Стратегију индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године (Службени гласник РС“ 35/20), као документ јавне политике који дефинише смернице развоја прерађивачке индустрије у наредном десетогодишњем периоду. Акциони план за спровођење Стратегије индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године, за период од 2021. до 2023. године („Службени гласник РС“ 37/21) усвојен је у априлу 2021. године и представља операционализацију циљева дефинисаних Стратегијом индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године (у даљем тексту: Стратегија). Након трогодишње примене мера и активности наведеног акционог плана, Влада је у априлу 2024. године усвојила Акциони план за спровођење Стратегије индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године, за период од 2024. до 2025. године („Службени гласник РС“ 34/24). Како су циљеви и мере дефинисани Стратегијом као кровним документом, оба акциона плана - за период 2021-2023. и за период 2024-2025. имају идентичне циљеве и мере, само су активности за остварење циљева и мера прилагођене тренутној ситуацији, ради ефикасније примене.

Са једне стране, усвајање наведених докумената представља наставак и надградњу досадашње индустријске политике у периоду од 2011. до 2020. године, кроз одговор на савремене трендове у привреди и индустрији, а са друге стране представља пут ка испуњавању услова у оквиру европских интеграција - Поглавље 20 – Предузетништво и индустријска политика, који се састоји у усвајању свеобухватне индустријске политике и њеној примени. Извештаји за 2021, 2022. и 2023. годину, о реализацији Акционог плана за спровођење Стратегије индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године, за период од 2021. до 2023. године објављени су на веб страници Министарства привреде.

Визија Стратегије је отворена, регионално и глобално конкурентна, инвестиционо активна, образована, иновативна и дигитално трансформисана индустрија Србије која снажно подржава привредни раст и подизање квалитета живота њених грађана.

Општи циљ Стратегије је повећање конкурентности индустрије Републике Србије. За остварење наведеног општег циља дефинисано је пет области интервенција, са пет посебних циљева:

Посебни циљ 1 - Унапређена дигитализација пословних модела индустријске производње;

Посебни циљ 2 - Развој индустрије базиране на иновацијама и развоју виших фаза технолошке производње;

Посебни циљ 3 - Повећан укупни обим инвестиција у индустрију уз раст квалитета инвестиција;

Посебни циљ 4 - Унапредити технолошку структуру извоза;

Посебни циљ 5 - Трансформација индустрије од линеарног ка циркуларном моделу.

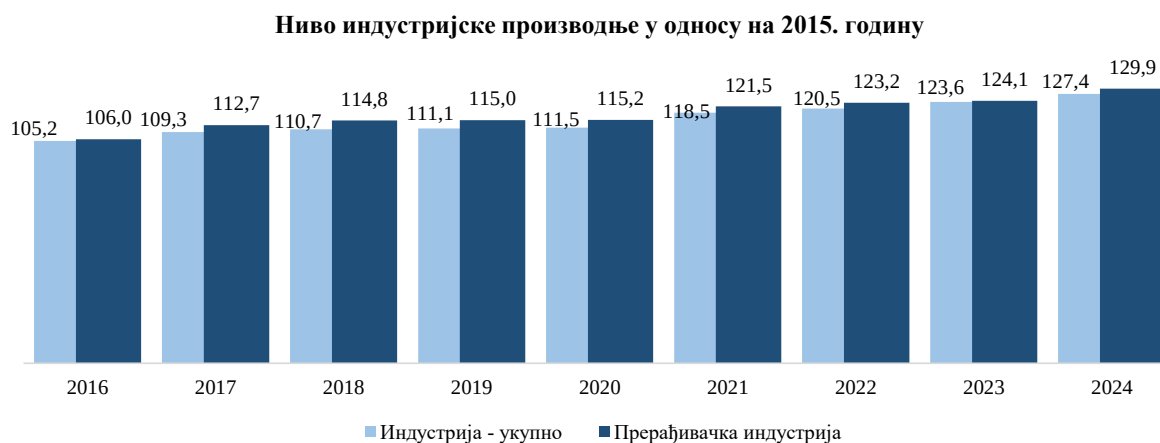
Индустријска политика има хоризонтални приступ, у смислу да не подстиче ни једну конкретну грану индустрије, већ дефинише сет мера и активности у оквиру области интервенција, кроз индустријско реструктурирање у правцу иновативних и технолошки интензивних сектора, уз уважавање принципа одрживог развоја и орјентацију ка декарбонизацији и зеленој транзицији. У складу са тим, у оквиру спровођења акционих планова, посебан акценат ће бити на областима иновација и зелене транзиције, као областима које су веома повезане, а у будућем периоду ће имати пресудан значај за конкурентност и одрживи развој привредних субјеката.

Преглед реализације циљева

Раст физичког обима индустријске производње у 2024. години вођен је првенствено кретањима у прерађивачком сектору, чији обим производње наставља да расте упркос успоравању екстерне тражње. Индустрија као кључ привредног развоја наставила је да бележи позитивну стопу раста у 2021. години 6,3%, у 2022. години од 1,7%, у 2023. износио 2,5%, док је тај раст у 2024. износио 3,1%. Посматрано по секторима у 2024. години, раст је забележен у: прерађивачкој индустрији 4,7% и рударству 7,4%, док је пад остварен у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом 6,5%. Раст обима производње забележен је у 17 од 24 области прерађивачке индустрије, а највећи позитиван допринос обезбедило је повећање производње основних метала, производа од гуме и пластике, као и производња рачунара, електронских и оптичких производа.

У периоду од 2015. до 2024. године остварен је раст индустријске производње од 27,4%, по просечној годишњој стопи од 2,7%, док је у истом периоду раст прерађивачке индустрије био 29,9%, по просечној годишњој стопи од 2,9%. Дугорочни тренд индустријске производње је на растућој путањи, упркос негативним ризицима који долазе од кретања код најважнијих трговинских партнера из еврозоне.

Графикон 1.

Извор: МП на основу података РЗС

Општи циљ Стратегије, како је наведено, је повећање конкурентности индустрије Републике Србије, а суштина свих мера и активности прописаних Акционим планом је постепена

трансформација индустрије од радно-интензивног модела заснованог на производима ниже додате вредности ка капитално интензивном моделу и производима више додате вредности, на путу ка одрживом развоју, кроз декарбонизацију и циркуларност. Ова трансформација ће бити постепен процес, кроз рад на образовању радне снаге и подстицању иновација, а Стратегија и акциони планови ће кроз скуп хоризонталних мера и активности за унапређење амбијента прерађивачке индустрије, уз посебно наглашавање процеса дигитализације и озелењавања индустрије, тежити да подигну конкуретност индустрије на виши ниво.

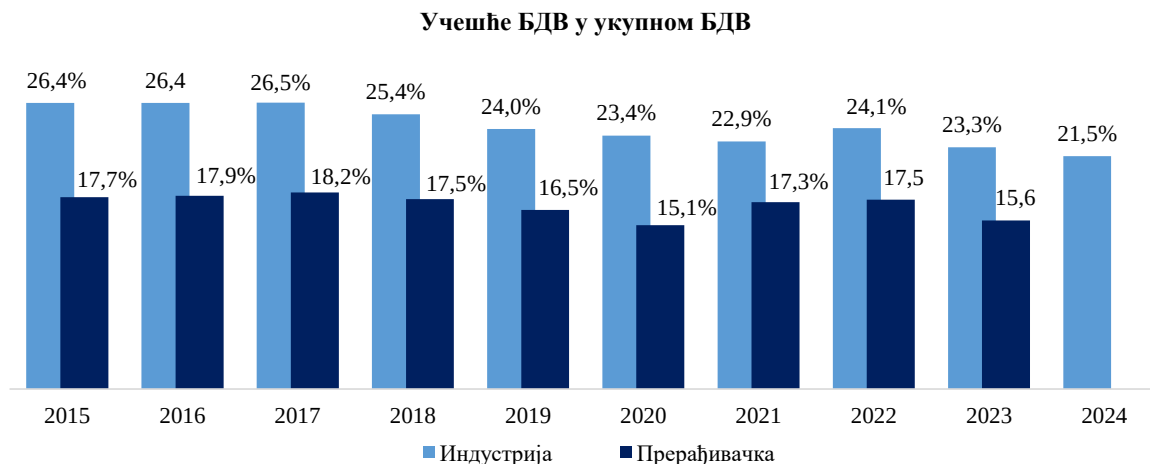
Бруто додата вредност прерађивачког сектора у укупној Бруто додатој вредности

Учешће БДВ индустрије у укупној БДВ у периоду 2015-2024, као и прерађивачког сектора у укупној БДВ имала су циклична кретања. Удео прерађивачке индустрије у БДВ опада због успоравања раста БДВ индустрије, што је последица неизвесности у међународном окружењу и геополитичких тензија.

За индустрију током посматраног периода од највећег значаја је било праћење ситуације по питању тражње и понуде фактора производње унутар зоне евра. И у 2024. години за сектор индустрије је било важно кретање екстерне тражње, пре свега у Немачкој и Италији, као главним спољнотрговинским партнерима.

Прерађивачка индустрија у Србији, чији извоз чини скоро 90% робног извоза Србије, упркос проблемима и застојима у глобалним ланцима понуде, расту цена сировина и несташицама појединих добара, као и транспортним проблемима, остварила је релативно добре резултате током 2021-2024. години, што је последица инвестиција у разменљиве секторе из претходног периода.

Графикон 2.

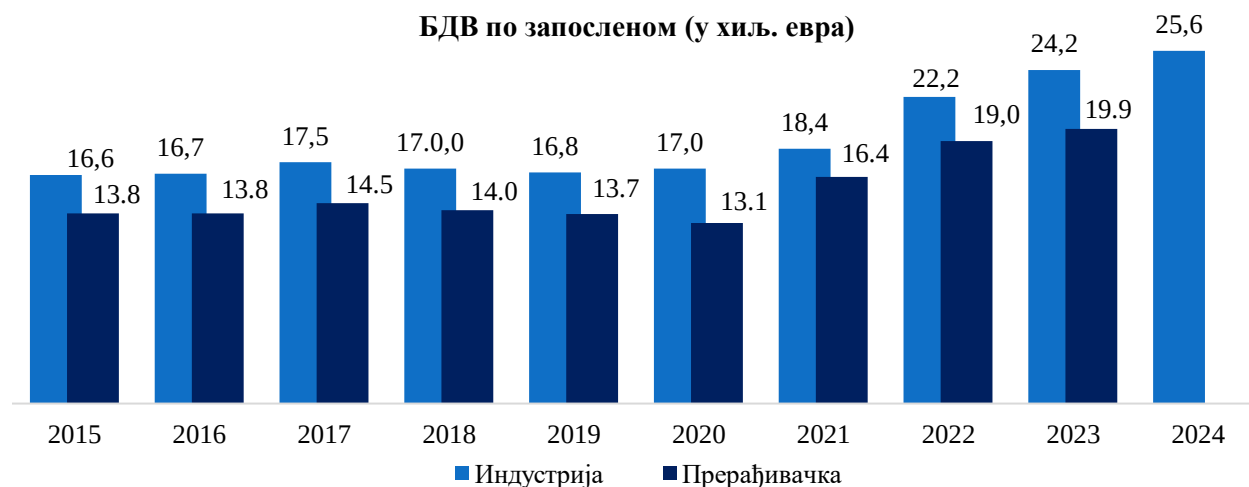
Извор: МП на основу података РЗС

Бруто додата вредност по запосленом у прерађивачком сектору, хиљ. евра

Продуктивност рада (мерена БДВ-ом по запосленом) у 2023. години у укупној индустрији била је 24,2 хиљада евра, што је у односу на 2022. годину више за 8,9%, док је у прерађивачкој индустрији износила 19,9 хиљада евра, што је раст од 4,7%. Продуктивност

рада укупне индустрије у 2024. години износи 25,6 хиљаде евра и то је раст од 5,7% (процена БДВ за укупну индустрију). Бруто додата вредност по запосленом у прерађивачком сектору је у константном порасту од 2021. године.

Графикон 3.

Извор: МП на основу података РЗС

Посебни циљ 1 – Унапређена дигитализација пословних модела индустријске производње

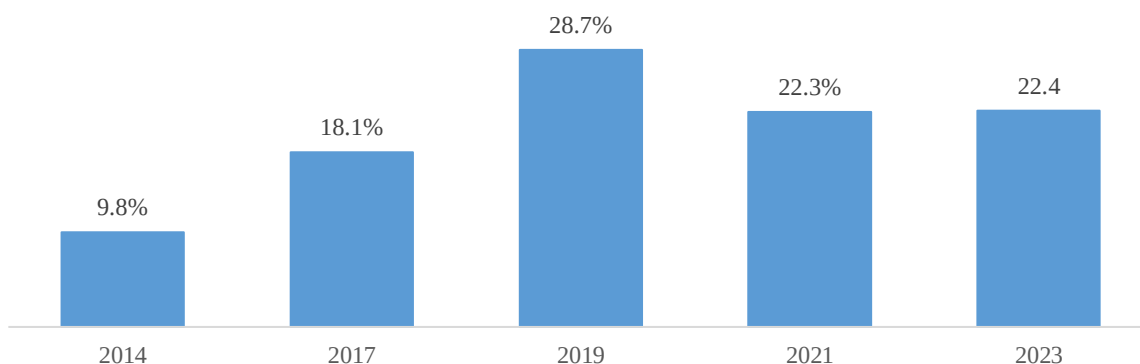
Дигитализација као један од приоритета Владе, у области индустрије нарочито представља изазов, али и прилику да се конкурентност привреде подигне на виши ниво. У оквиру овог посебног циља, у партнерству за Центром за дигиталну трансформацију ПКС-а, сповођене су мере и активности у области промоције и едукације процеса дигиталне трансформације, као и Програм подршке дигиталној трансформацији МСПП у Републици Србији. Имајући у виду да током реализације овог програма у 2023. години велики број компанија није до краја спровео процес дигитализације пословања, Програм подршке дигиталној трансформацији ММСП у 2024. години је организован кроз реализацију недовршених активности из Програма за 2023. годину, које су започете, али нису до краја реализоване током 2023. године. Такође ЦДТ је реализовао активности јачања дигиталних вештина запослених у индустрији кроз неформални систем образовања, односно дигиталну академију, као интерактивну платформу намењену едукацији превасходно власника и менаџера у микро, малим и средњим предузећима у Србији, који желе да унапреде своја знања и вештине из домена дигиталне трансформације. ЦДТ *HUB* је формиран као место за спајање људи и компанија из различитих сектора, стварајући мост између ИТ заједнице и традиционалних индустрија. У сарадњи са ПКС-ом је пружена подршка привредним друштвима за лакше аплицирање за расположива кредитна средства под повољним условима, док је Фонд за иновациону делатност подстицао креирање фондова предузетничког капитала. Секторска већа као стручна и саветодавна тела, уз подршку ПКС,

радили су на усклађивању потреба привреде са образовним системом, нарочито у области дигитализације, која је присутна у мањој или већој мери у свим образовним профилима.

Индустријски привредни субјекти који користе ЕРП софтвер (%)

Вредност овог показатеља није доступна за 2024. годину. Иако већина привредника у Србији сматра да су иновације и дигитална трансформација веома важни, показатељи нису задовољавајући. Вредност показатеља на нивоу посебног циља 1 - Проценат индустријских привредних субјеката који користе ЕРП софтвер, незнатно је већа у односу на 2021. годину, али је ипак смањена са нивоа почетне вредности 28,7% (2019. године), на 22,4% у 2023. години. Нето ефекат иновација и употреба комплексног пословног софтвера попут ЕРП решења имали би значајан ефекат на раст продуктивности и дохотка.

Индустријски привредни субјекти који користе ЕРП софтвер (%)

Извор: МП на основу података РЗС

У оквиру Посебног циља 1 – Унапређена дигитализација пословних модела индустријске производње, спровођено је свих седам дефинисаних мера, при чему је, Програм подршке дигиталној трансформацији ММСП у 2024. години је спроведен кроз реализацију недовршених активности из Програма за 2023. годину, које су започете, али нису до краја реализоване током 2023. године. Због великог броја привредних друштава која су започела процес дигиталне трансформације, а имајући у виду да је то процес који захтева време за имплементацију, током 2024. године икоришћена су неутрошена средства подстицаја опредељена у 2023. години. У складу са наведеним, укупно опредељена средства у износу 350.000.000 динара нису исплаћивана у 2024. години. Од укупно 600.000.000 динара опредељених за подршку оснивању фондова предузетничког капитала за развој *start-up*-ова и иновација, у 20224. години је утрошено 142.546.036 динара, односно 15% средстава.

Од укупно 22 активности, реализовано је 20, док ће две активности бити реализоване у наредном периоду. Остварене су циљане вредности индикатора за 4 од 7 мера.

Посебни циљ 2 – Развој индустрије базиране на иновацијама и развоју виших фаза технолошке производње

Иновације у савременој привреди и индустрији представљају основ за одржање конкурентности и континуирани раст. Партнери у реализацији мера и активности посебног циља 2. Развој индустрије базиране на иновацијама и развоју виших фаза технолошке производње су били Министарство науке, технолошког развоја и иновација, РАС, ПКС и Завод за заштиту интелектуалне својине. Иновације су подржане активностима Фонда за иновациону делатност кроз реализацију Програма сарадње науке и привреде и реализацију шеме Иновациони ваучери. Привредна комора је пружила помоћ свим заинтересованим компанијама за учешће у програмима који имају за циљ развој иновација и подизање конкурентности, док је Завод за заштиту интелектуалне својине промовисао тему интелектуалне својине и организовао едукацију привредних субјеката. Програм развоја предузетништва кроз развојне пројекте Министарства привреде је омогућио набавку савременије опреме и иновирање производног процеса, олакшавајући микро, малим и средњим предузећима постепену транзицију ка зеленијем пословању и декарбонизацији производних процеса.

Техничка ефикасност пословања

Према последњим расположивим подацима за 2023. годину Техничка ефикасност пословања износи 79,09% и у благом је паду у односу претходну годину.

Графикон 4.

Извор: МП на основу података РЗС

У оквиру Посебног циља 2 – Развој индустрије базиране на иновацијама и развоју виших фаза технолошке производње, спровођено је 4 од 5 мера, док мера 2.3 Подршка развоју и унапређењу производних процеса кроз пројекте индустријске институционалне инфраструктуре није реализована.

Од укупно 12 активности, реализовано је 10, док ће остале активности бити реализоване у наредном периоду. Од укупно обезбеђених 1.150.000.000 динара за мере посебног циља 2, укупно је утрошено 1.038.928.167,08 динара, односно 90,34% обезбеђених средстава.

Остварене су циљане вредности индикатора за 2 од 5 мера, док за 1 меру нису доступне вредности индикатора за 2024. годину.

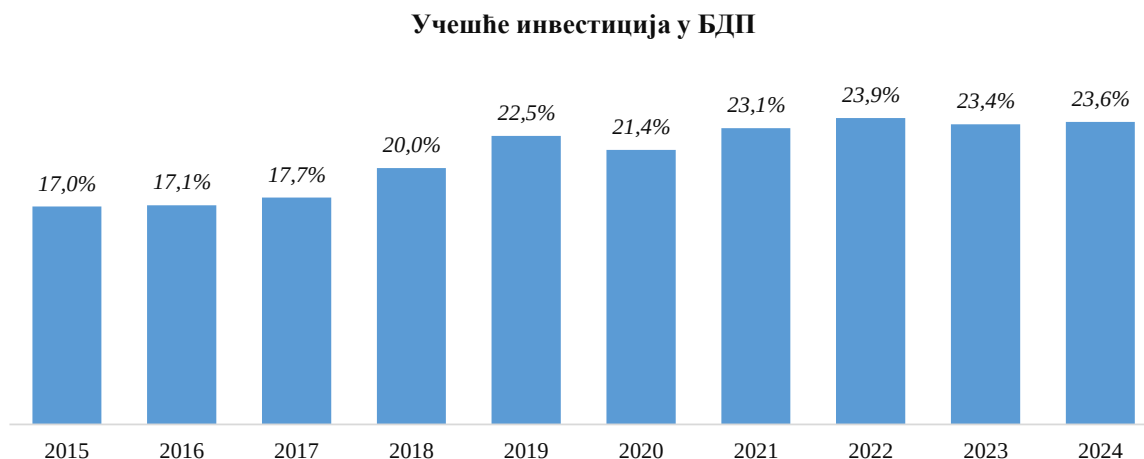
Посебни циљ 3 – Повећан укупни обим инвестиција у индустрију уз раст квалитета инвестиција

Пред привредом и индустријом Републике Србије предстоји трансформација у правцу иновативних и технолошки интензивних сектора, уз уважавање принципа одрживог развоја, озелењавање пословања и декарбонизацију производних процеса, при чему ће инвестиције у наведене секторе бити од пресудног значаја. Главни партнер у реализацији мера посебног циља 3. Повећан укупни обим инвестиција у индустрију уз раст квалитета инвестиција била је РАС. Министарство привреде је наставило рад на прилагођавању критеријума привлачења инвестиција у индустрију у циљу повећања бруто додате вредности, уз уравнотежење регионалног индустријског развоја, а реализују се и програм подршке развоју инфраструктуре кроз инфраструктурне пројекте и привлачење инвестиција кроз доделу подстицаја. РАС је наставила са промоцијом Републике Србије као инвестиционе локације за нове инвестиције, уз учешће у прилагођавању критеријума привлачења инвестиција у индустрију у циљу повећања бруто додате вредности и уравнотежење регионалног развоја.

Учешће инвестиција у БДП

Инвестиције су у периоду 2015–2024. биле кључни покретач привредног раста. Учешће укупних инвестиција у БДП-у је 2023. износило је 23,4%, док је то учешће у 2024. износило 23,6% (прелиминаран податак). Имајући у виду да висина инвестиција у БДП-у утиче на привредни раст, тај динамичан привредни раст највише зависи од ефикасности инвестиција.

Графикон 5.

Извор: МП на основу података РЗС

У оквиру Посебног циља 3 – Повећан укупни обим инвестиција у индустрију уз раст квалитета инвестиција, спровођено је свих пет дефинисаних мера, при чему је, од укупно обезбеђених 25.158.759.000,00 динара, утрошено 21.891.563.768,59 динара, односно 87,01%.

Свих 15 планираних активности су реализоване, а остварене су циљане вредности индикатора четири од пет мера.

Посебни циљ 4 – Унапредити технолошку структуру извоза

Унапређење технолошке структуре извоза постаје све већи изазов, али и развојна шанса, имајући у виду да ће конкурентност зависити од степена декарбонизације пословања и креирања чистијих производа. Мере и активности у оквиру овог посебног циља треба да подрже пут од модела са доминантним извозом производа ниске додате вредности ка технолошки интензивнијим производима, уз постепено повећање покривености увоза извозом. Реализација мера овог посебног циља спроводи се у партнерству са РАС-ом, при чему ће се њихова имплементација наставити и у наредном периоду.

Покривеност увоза извозом у средње-високом и високом технолошком сектору индустрије

Покривеност увоза извозом у средњем/високом технолошком сектору индустрије у 2024. години је смањена у односу на остварену вредност из 2023. године (78,7%) и износи 71,8% у 2024. години. Пад покривености је последица пада извоза у технолошкој групи средње-високих технологија (пад извоза у областима производње електричне опреме, производње непоменутих машина и опреме и производње моторних возила и приколица).

Графикон 7.

Извор: МП на основу података РЗС

Поред овог негативног тренда, позитивни помаци послењих година су остварени у групи високотехнолошких производа, где је покривеност увоза извозом у 2024. години износила 32,7%.

У складу са наведеним, у наредном периоду предстоји велики рад на промени структуре извоза и повећању покривености увоза извозом, уз подршку иновативним технологијама и секторима који у будућности могу да замене велики увоз производа и услуга.

У оквиру Посебног циља 4 – Унапредити технолошку структуру извоза, спровођене су све три мере, при чему је од укупно обезбеђених 1.765.829.953,13 динара утрошено 495.258.367,61 динара, односно 28,05%.

Реализовано је свих 14 од предвиђених 15 активности, при чему је остварена циљана вредноста индикатора за 1 од 3 прописане мере.

Посебни циљ 5 – Трансформација индустрије од линеарног ка циркуларном моделу

Прелазак на циркуларни модел пословања и одрживи развој индустрије постао је најважнији елемент конкурентности, а дугорочно гледано и питање опстанка читаве цивилизације. Партнер у реализацији прве мере овог посебног циља је ПКС, док су преостале две мере регулативне природе и реализоване су у сарадњи са Министарством заштите животне средине и Министарством рударства и енергетике, као и у оквиру Програма развоја предузетништва кроз развојне пројекте и Програма подршке малим предузећима за набавку опреме, који оба подржавају набавку опреме за енергетску ефикасност и за унапређење еколошких аспеката производње.

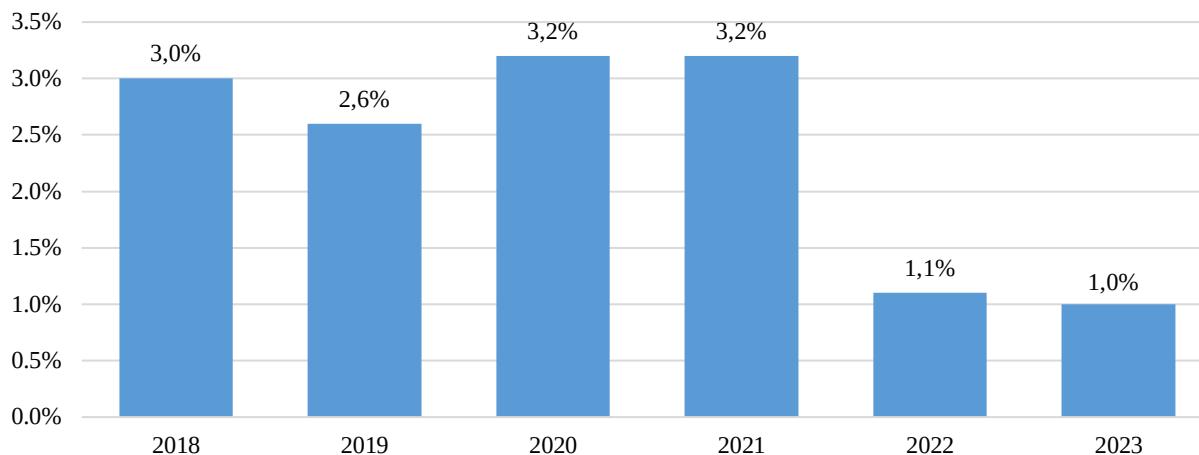
Стопа коришћења циркуларних ресурса у индустрији

Имајући у виду да због методологије обрачуна, показатељ - Стопа коришћења циркуларних ресурса у индустрији није доступан за 2024. годину, последњи расположиви податак износи 1,0% у 2023. години и смањен је у односу на претходни период. До пада је дошло јер је скоро утростручена количина отпада у 2022. и 2023. години у односу на 2021. годину, те је са приближно сличном рециклираном количином од око 2 милиона t стопа коришћења циркуларних ресурса драстично опала.

Рециклажа и управљање отпадом остаје један од највећих изазова за индустрију и неопходно је радити на унапређењу система управљања отпадом уз орјентацију ка циркуларном моделу пословања. Будућа конкурентност ће бити заснована на декарбонизацији пословања, енергетској ефикасности и чистијим производима. Правовременим трансфером знања и подизањем свести о значају ове теме, овакав приступ може отворити велике развојне шансе и повећање конкурентности, како на домаћем, тако и на међународном тржишту.

Графикон 8.

Стопа коришћења циркуларних ресурса у индустрији

Извор: МП на основу података РЗС

Домаћа потрошња материјала у 2023. години износила је 162 624 хиљ. тона, што је за 11,2% више него у 2022. години. Према категоријама материјала, највећа је била потрошња фосилних горива (43 984 хиљ. тона) и руда метала (43 151 хиљ. тона). Домаћа потрошња материјала по становнику у 2023. години износила је 24,6 тоне, што је за 2,7 тоне више у односу на претходну годину.

Продуктивност ресурса, као однос између бруто домаћег производа (БДП) и домаће потрошње материјала, у 2023. години износила је 43,1 РСД по килограму, што је за 6,7% мање него 2022. године, односно раст потрошње материјала је био већи од раста БДП-а у односу на претходну годину.

У оквиру Посебног циља 5 – Трансформација индустрије од линеарног ка циркуларном моделу, спровођене су све три дефинисане мере, при чему обезбеђена средства у износу 15.000.000 динара нису исплаћена, због значајног дела активности које нису у потпуности реализоване у 2023, већ током 2024. године.

Рађено је на имплементацији свих 8 предвиђених активности, а имајући у виду да су све континуираног карактера, оне ће се реализовати и у наредном периоду. За једну меру је остварена вредност индикатора, док за две мере нису доступне циљане вредности индикатора за 2024. годину.

Годишњи извештај о спровођењу акционог плана за 2024. годину за:	Акциони план за спровођење Стратегије индустријске политике Србије од 2021. до 2030. године, за период од 2024. до 2025. године
Институција надлежна за координацију и извештавање:	МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
Документ јавне политике за који је акциони план утврђен:	Стратегија индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године

Општи циљ 1: Подизање конкурентности индустрије Републике Србије
Предлагач документа: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
БДВ прерађивачког сектора у укупном БДВ (%)	16,1 (2022)	16,5	21,5	Подаци се односе на укупну индустрију (распољиви подаци за 2024). Подаци за прерађивачку индустрију за 2024. годину нису још доступни. У 2023. години учешће прерађивачког сектора у укупној БДВ 15,6%.
БДВ по запосленом у прерађивачком сектору, хиљаде евра (хиљаде ЕУР)	16,5 (2022)	18	25,6	Подаци се односе на укупну индустрију (распољиви подаци за 2024). Подаци за прерађивачку индустрију за 2024. годину нису још доступни. У 2023. години БДВ прерађивачког сектора по запосленом износи 19,9 хиљада евра.

Посебан циљ 1.1: Унапређена дигитализација пословних модела индустријске производње
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Проценат индустријских привредних субјеката који користе ЕРП софтвер (%)	22,4 (2023)	25	22,4	Последњи доступан податак је за 2023. годину.
Проценат индустријских привредних субјеката са високом индексом дигиталног интензитета (%)	24,4 (2022)	26	24,5	

Мера 1.1.1: Промоција дигиталне трансформације индустрије
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број привредних субјеката који је упознат са концептом дигиталне трансформације, годишње (Број)	380 (2022)	400	482	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.1.1: Организовање промотивних активности у ИТ центрима у циљу приближавања концепта дигиталне трансформације и вештачке интелигенције представницима традиционалних индустрија	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	Центар за дигиталну трансформацију (ЦДТ) је развио Вендор портал, као бесплатну мрежу верификованих пружалаца ИТ услуга. Овај портал омогућава компанијама да се региструју као добављачи, приступе различитим програмима дигитализације и учествују у пројектима који подржавају дигиталну трансформацију.		
1.1.1.2: Повезивање ИТ компанија и њихових решења са представницима традиционалних индустрија	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	ЦДТ је организовао два догађаја посвећена иновативним решењима за дигиталну трансформацију и ИТ решењима за управљање и аутоматизацију.		
1.1.1.3: Формирање иновационог HUB-а, као простора за унапређење сарадње традиционалне индустрије и креатора иновативних решења, кроз који ће се промовисати и развијати	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	ЦДТ HUB је формиран као место за спајање људи и компанија из различитих сектора, стварајући мост између ИТ заједнице и традиционалних индустрија. Ова платформа окупља ИТ компаније, стартапе, инвеститиоре, експерте, јавне		

иновације применљиве у индустрији					институтације и традиционалне привредне субјекте.		
1.1.1.4: Покретање платформе за конкретну трансформацију технолошких идеја у тржишно одржива решења и производе	4. квартал 2025.	МПРИВ	није започето	-			Активност је планирана за наредни период.

Мера 1.1.2: Програм едукације и саветовање компанија о примени дигиталних решења у индустрији

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број привредних субјеката који су похађали програм обуке на годишњем нивоу (Број)	214 (2022)	250	152	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.2.1: Организација едукативних радионица из области дигиталне трансформације	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	ЦДТ је организовао догађаје у циљу унапређења разумевања дигиталних технологија, подстицања иновација и оснаживања компанија да ефикасније имплементирају дигиталне стратегије.		
1.1.2.2: Организација едукативних радионица из области вештачке интелигенције	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	ЦДТ је организовао радионице под називом Генеративна вештачка интелигенција и промпт инжењеринг, у циљу упознавања компанија са најновијим трендовима и технологијама у области вештачке интелигенције, као и употреби алата вештачке		

					интелигенције у свакодневном пословању.		
1.1.2.3: Проширење кадровских капацитета за потребе спровођења активности дигиталне трансформације, а по потреби и консултаната за вештачку интелигенцију	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	ЦДТ је успешно проширио своје кадровске капацитете како би одговорио на растуће захтеве тржишта. Ангажовањем стручњака из области информационих технологија, менаџмента и дигиталног маркетинга, ЦДТ је оснажен за развој и имплементацију иновативних дигиталних решења.		

Мера 1.1.3: Подстицајни програм подршке дигиталној трансформацији индустрије у Републици Србији

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Примењена дигитална решења у привредним субјектима (Број)	183 (2022)	200	208	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.3.1: Анализа Програма подршке дигиталној трансформацији ММСП у 2023. години	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	ЦДТ је током 2024. године реализовао израду "успешних прича", анализирајући унапређења пословања у 15 компанија које су имплементирале вештачку интелигенцију и 20 компанија које су прошле кроз стандардни програм дигиталне трансформације за мала и средња предузећа.		

1.1.3.2: Креирање новог или унапређење постојећег Програма на основу добијених резултата анализе досадашњих програма подршке дигиталној трансформацији, укључујући и област вештачке интелигенције	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Програм подршке дигиталној трансформацији ММСП у 2024. години је спроведен кроз реализацију недовршених активности из Програма за 2023. годину, које су започете, али нису до краја реализоване током 2023. године.		
1.1.3.3: Саветовање компанија путем мреже сертификованих консултаната о утврђивању њиховог статуса и потреба за дигиталном трансформацијом и креирање Експертске анализе ради дефинисања главних потенцијала дигиталне трансформације (дијагноза)	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Урађено је 199 експертских анализа за компаније које су започеле програм дигиталне трансформације у 2023. години.		
1.1.3.4: Саветовање компанија путем мреже сертификованих консултаната у дефинисању стратегије примене за изабране приоритетне области на основу експертске анализе (Road map)	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Урађено је 222 стратегије дигиталне трансформације за компаније које су започеле програм дигиталне трансформације у 2023. години.		

1.1.3.5: Суфинансирање трошкова имплементације одобрених пројеката предложених у оквиру стратегије дигиталне трансформације појединачних привредних субјеката (унапређења/увођења нових: пословних процеса, пословних модела, производа, услуга), као и трошкова услуга сертифицираних консултаната	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Имплементирано је укупно 208 решења дигиталне трансформације и вештачке интелигенције за компаније које су започеле програм дигиталне трансформације у 2023. години.		
1.1.3.6: Израда ex post анлаизе ефеката програма подршке дигиталној трансформацији	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Иако дигитална трансформација доноси бројне предности, МСП се суочавају са изазовима као што су недостатак финансијских средстава, ограничени приступ савременим технологијама и недовољна обученост запослених. Студије случаја које је ЦДТ прикупио током своје анализе, показују како компаније имплементирају дигиталне технологије и вештачку интелигенцију у своје пословање. Ови примери служе као инспирација и смернице за друге компаније које теже унапређењу својих процеса и повећању конкурентности на тржишту кроз дигиталну трансформацију		

Мера 1.1.4: Повећање доступности финансијских инструмената за дигитализацију и иновације у индустрији
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Износ улагања пословног сектора за истраживање и развој (BERG) у индустрији, годишње (мил. ЕУР (кумулятив))	5,5 (2020)	8	0,231	
Износ улагања пословног сектора за истраживање и развој (BERG) у прерађивачком сектору, годишње (мил. ЕУР (кумулятив))	0 (2020)	0,5	0	
Удео буџетских средстава за ИР у индустријску производњу и технологију у укупним буџетским средствима за ИР (%)	15,3 (2022)	17	15,05	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.4.1: Подршка ММСП за аплицирање за доступне финансијске и нефинансијске програме подршке	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Пружена је континуирана подршка предузећима приликом аплицирања за расположиве програме (састанци са предузећима у ПКС и онлајн, комуникација путем мејла и телефона), уз одржавање догађаја „Отворена врата Центра за ЕУ интеграције“ 16. јуна и 17. децембра 2024. године.		
1.1.4.2: Имплементација Програма Serbia Ventures од стране Фонда за иновациону делатност	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	24%	Иновациони фонд спроводи Програм Serbia Ventures са стратешким циљем да премости јаз у финансирању стартапа и подстакне приватне инвестиције, чиме се убрзава развој стартап екосистема у Србији. Програм је осмишљен да директно подржи оснивање фондова предузетничког капитала у земљи и смањи ризик за приватне инвеститоре, истовремено повећавајући		

				доступност финансијских средстава за развој стартапа и њихове изгледе за тржишни успех.		
--	--	--	--	---	--	--

Мера 1.1.5: Обезбеђивање адекватног нивоа дигиталне безбедности за индустрију

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Проценат индустријских предузећа (са десет и више запослених) која тестирају ИКТ безбедносну заштиту (%)	17,8 (2022)	25	10,98	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.5.1: Покретање промотивне платформе за дигиталну безбедност и безбедност комуникација у циљу подизања значаја и настанка решења у овој области	4. квартал 2025.	МПРИВ	није започето	-	.		Активност је планирана за наредни период.

1.1.5.2: Континуирано усклађивање регулаторног оквира о дигиталној безбедности са глобалним стандардима и ЕУ директивама као и подстицање значајнијег учешћа институција у међународној размени (узети у обзир и препоруке из Стратегије паметне специјализације у Републици Србији за период од 2020. до 2027. године, у даљем тексту: Стратегија паметне специјализације)	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Припремљен је Нацрт закона о информационој безбедности. У том процесу узете су у обзир и препоруке из Стратегије паметне специјализације у Републици Србији за период од 2020. до 2027. године. Након израде нацрта, спроведена је јавна расправа, а затим је покренута процедура усвајања пред Владом Републике Србије.		
---	------------------	-------	----------	---	--	--	--

Мера 1.1.6: Усклађивање дигиталног образовања са потребама индустрије

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број реализованих потреба индустрије у циљу унапређења образовног система годишње (Број)	20 (2022)	20	26	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.6.1: Промовисање дијалога и непосредне сарадње између привреде и образовања	4. квартал 2025.	МПНТР	завршено	-	Уз подршку Привредне коморе Србије, извршено је анкетирање послодаваца у областима надлежности Секторских већа која су припремала Иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификација, а у вези са верификацијом описа послова. Одржане су		

					консултације и састанци са представницима привреде, превасходно у вези са верификацијом описа посла ради израде Иницијатива за развијање и усвајање стандарда квалификација.		
1.1.6.2: Идентификовање квалификација које више не одговарају потребама сектора и квалификација које треба осавременили	4. квартал 2025.	МПНТР	завршено	-	Током 2024. године секторска већа су препознала потребу за иновирањем постојећих стандарда квалификација, попут: „Комерцијалиста“, „Возач моторних возила“, „Техничар за компјутерско управљање (CNC) машина“, „Техничар информационих технологија“, „Електротехничар рачунара“ и „Техничар за администрирање рачунарских мрежа“.		
1.1.6.3: Припрема иницијатива за развијање и усвајање стандарда квалификација за све нивое Националног оквира квалификација у Србији	4. квартал 2025.	МПНТР	завршено	-	У 2024. години објављено је укупно 26 стандарда квалификација, 3 квалификације на нивоу 3 НОКС-а и 23 квалификације на нивоу 4 НОКС-а. У све квалификације укључена примена ИКТ-а кроз кључне компетенције.		

Мера 1.1.7: Подстицајни програми за јачање дигиталних вештина запослених у индустрији кроз неформални систем образовања
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број сертифицираних полазника годишње (Број)	94 (2022)	120	271	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------------------

1.1.7.1: Креирање online садржаја из области дигиталних вештина, а нарочито из области вештачке интелигенције	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Дигитална академија је интерактивна платформа намењена едукацији превасходно власника и менаџера у микро, малим и средњим предузећима у Србији, који желе да унапреде своја знања и вештине из домена дигиталне трансформације.		
1.1.7.2: Организација тренинга из области дигиталних вештина и вештачке интелигенције	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Дигитална академија нуди полазницима 7 програма: 1.Основи дигиталне трансформације 2.Дигитални маркетинг 3.Пословни модели и иновације 4.Пословање оријентисан ка кориснику 5.Пословни процеси 6.Вештачка интелигенција 7. Blockchain 203 компаније су прошле обуку, а издато је 723 сертификата за 271 запосленог.		

Посебан циљ 1.2: Развој индустрије базиране на иновацијама и развоју виших фаза технолошке производње
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Техничка ефикасност пословања (%)	83,3 (2022)	84	79,0	Последњи доступан податак је за 2023. годину.

Мера 1.2.1: Подстицаји индустријским привредним субјектима за развој иновативних решења кроз пројекте сарадње са научно-истраживачком заједницом
Носилац: МИНИСТАРСТВО НАУКЕ, ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И ИНОВАЦИЈА

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Улагање привредних субјеката прерађивачког сектора у R&D (хиљаде ЕУР)	0 (2020)	500	17.145	

Државна буџетска подршка активностима R&D (GBARD) за индустријску производњу и технологију (мил. ЕУР (кумулатив))	35,8 (2022)	40	35,9	
---	-------------	----	------	--

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.1.1: Реализација Програма сарадње науке и привреде	4. квартал 2025.	ФИД	завршено	93%	Програм сарадње науке и привреде има за циљ да подстакне предузећа из приватног сектора и научноистраживачке организације из јавног сектора да кроз заједничке развојне пројекте створе нове или унапреде постојеће производе и услуге, односно технологије. Подносиоци пријава за овај програм су конзорцијуми сачињени од најмање једног привредног друштва и једне научноистраживачке организације из јавног сектора.		
1.2.1.2: Реализација шеме Иновациони ваучери	4. квартал 2025.	ФИД	завршено	-	Иновациони ваучери су финансијски инструмент који омогућава МСП да уз подршку научноистраживачких организација реше техничке или технолошке изазове са којима се сусрећу у свом пословању. Овај механизам омогућава пренос научних, технолошких или иновативних услуга које су нове за предузеће, чиме се повећава њихова конкурентност на тржишту.		

1.2.1.3: Употреба онлајн портала за истраживачку инфраструктуру	4. квартал 2025.	МПНТР	у току	-	Израђене су функционалности портала, његово повезивање са порталом еУправа, односно пријављивање на портал је могуће само уз висок ниво поузданости коришћењем апликације Consent ID. Урађено је тестирање портала, а тренутно се ради на отклањању уочених проблема и дизајну.		
---	------------------	-------	--------	---	---	--	--

Мера 1.2.2: Укључивање индустријских привредних субјеката у међународне програме који имају за циљ развој иновативних решења и унапређење конкурентности индустрије

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број апликација за међународне програме на годишњем нивоу (Број)	0 (2022)	3	0	Податак није доступан.

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.2.1: Промоција међународних пројеката који подстичу истраживање и развој и едукација ММСП за ефикасније коришћење доступних средстава	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Привредна комора Србије је одржала промоцију ЕУ програма у сарадњи са ЕУ инфо центром у Нишу, 18.01.2024, Београду 25.01.2024, и Новом Саду, 09.02.2024. Такође, организована је конференција „Како паметно инвестирати“ у сарадњи ПКС и пројекта Пословни скок, на којој је представљена Европска мрежа предузетништва и Програм јединственог тржишта, 13.03.2024.		

1.2.2.2: Организовање радионица за аплицирање међународне програме	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Центар за ЕУ интеграције организује Отворена врата - ЕУ програми за предузећа на којима се пружају информације о отвореним позивима, условима за финансирање, као и савети и смернице приликом аплицирања (7 организованих Отворених врата, 56 учесника).		
1.2.2.3: Јачање капацитета кадрова за управљање пројектима кроз организацију тренинга	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Представници ПКС су националне контакт особе за ЕУ Програм Хоризонт Европа, и учествују на едукацијама које организује Министарство науке, технолошког развоја и иновација и Европска комисија у циљу едукације и пружања подршке привреди приликом аплицирања за програме и фондове.		

Мера 1.2.3: Подршка развоју и унапређењу производних процеса кроз пројекте индустријске институционалне инфраструктуре
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број предузећа корисника специфичних констатинг услуга на нивоу институционалне инфраструктуре на годишњем нивоу (Број)	0 (2022)	10	0	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------------------

1.2.3.1: Пружање специфичних консалтинг услуга организацијама институционалне инфраструктуре са циљем јачања њихових организационих способности (бизнис инкубатори, кластери, итд.)	4. квартал 2025.	МПРИВ	није започето	-	.		Активност ће бити реализована у наредном периоду.
1.2.3.2: Развијање услуга у организацијама институционалне инфраструктуре	4. квартал 2025.	МПРИВ	није започето	-	.		Активност ће бити реализована у наредном периоду.

Мера 1.2.4: Афирмација заштите интелектуалне својине

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Индекс заштите интелектуалне својине	53 (2023)	45	53	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.4.1: Организација промотивне кампање кроз подизање свести о значају и правима интелектуалне својине	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Завод за заштиту интелектуалне својине је учествовао на шест манифестација, као што су привредни и други сајмови, Ноћ истраживача и други догађаји током којих је вршена промоција заштите интелектуалне својине.		

1.2.4.2: Организовање едукативних радионица о начинима остваривања заштите права интелектуалне својине, као и правима оних који развијају иновације и пружање услуга за МСП у области заштите и управљања интелектуалном својином (Дијагностика ИС)	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	У току 2024. године Завод за заштиту интелектуалне својине је био организатор или суорганизатор едукативних догађаја који су се односили на заштиту и промоцију права интелектуалне својине. Подршка заштити права интелектуалне својине била је усмерена ка различитим групама корисника, од привреде, научно-истраживачких организација, образовних институција и општој јавности. Одржано је 47 догађаја на различите теме који су имали образовни карактер и на којима је присуствовало 2.927 учесника.		
---	------------------	-------	----------	---	---	--	--

Мера 1.2.5: Програм подршке за индустријске привредне субјекте за набавку технолошке опреме прве генерације

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Вредност набављене технолошке опреме прве генерације (РСД)	967.800 (2022)	1.064.000	1.213.768,8	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------------------

1.2.5.1: Припрема Предлога програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте који ће обухватити и индустријске привредне субјекте за набавку технолошке опреме прве генерације	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Програм је благовремено припремљен.		
1.2.5.2: Спровођење Програма подршке подстицања предузетништва кроз развојне пројекте	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	90%	Програм је успешно реализован, тако што је за нову опрему кроз бесповратна средства исплаћено 539.194.082,30 динара за 41 корисника, а укупна вредност инвестиција (кредитна и бесповратна средства) је 1.213.768.872,66 динара.		

Посебан циљ 1.3: Повећан укупни обим инвестиција у индустрију уз раст квалитета инвестиција

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Учешће инвестиција у БДП (%)	24,2 (2022)	24,6	23,4	

Мера 1.3.1: Прилагођавање критеријума привлачења инвестиција у индустрију у циљу повећања бруто додате вредности

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Учешће капитала сектора високих и средње-високих технологија у укупној вредности капитала прерађивачке индустрије (%)	32,6 (2022)	34	34,7	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.1.1: Праћење и анализа функционисања система подстицаја	4. квартал 2025.	РАС	у току	-	Област улагања у Републици Србији уређена је, пре свега, Законом о улагањима, који представља велики искорак у развоју система инвестиција и као такав представља основ за даљи развој и унапређење инвестиционог амбијента у Републици Србији, заштиту улагања и стечених права улагача.		
1.3.1.2: Унапређење регулаторног оквира ради ефикаснијег функционисања система подстицаја	4. квартал 2025.	РАС	у току	-	Влада Републике Србије је, на предлог Министарства привреде, донела неколико уредби којима се реализује читав низ програма подршке улагањима. Дефинисани су подстицаји које могу остварити домаћи и страни улагачи, између осталог, државну помоћ путем доделе средстава подстицаја за финансирање инвестиционих пројеката. У 2024. години није било измена поменутих уредби.		

Мера 1.3.2: Програм подстицаја улагања у индустријску производњу

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Укупна вредност улагања компанија прерађивачког сектора у машине и опрему (мил. ЕУР (кумулатив))	1275,1 (2021)	1.400	2.326,31	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.2.1: Спровођење и даљи развој система подстицања улагања у индустријску производњу	4. квартал 2025.	РАС	завршено	91%	У 2024. години у области привлачења инвестиција закључено је 40 уговора о додели средстава подстицаја. Укупна вредност планираних инвестиција по основу закључених уговора о додели средстава подстицаја износи 909.671.836,12 евра, а одобрена су средстава подстицаја у износу од 147.573.302,62 евра. Реализацијом инвестиционих пројеката који су предмет наведених уговора планирано је отварање најмање 5.595 нових радних места.		
1.3.2.2: Спровођење система подстицаја за инвестиције у индустријску производњу производа више додате вредности и где постоје потенцијали за истраживање, развој и иновације	4. квартал 2025.	РАС	завршено	62%	Реализацијом Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у аутоматизацију постојећих капацитета и иновацију закључено је 4 уговора о додели средстава подстицаја. Укупна вредност планираних инвестиција по основу ових уговора је 85.282.040,00 евра, а одобрена су средстава подстицаја у износу од 21.320.510,00 евра. Реализацијом инвестиционих пројеката који су предмет наведених уговора није планирано отварање нових радних места.		

Мера 1.3.3: Промоција Републике Србије као инвестиционе локације отворене за нове инвестиције домаћих и страних компанија које имају већу додату вредност

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број контактираних инвеститора сектора високих и средње-високих технологија (Број)	0 (2022)	250	80	
Број иницијалних састанака са инвеститорима сектора високих и средње-високих технологија произашлих из „Outreach” активности (Број)	0 (2022)	25	13	
Број нових инвестиционих пројеката у секторима високих и средње-високих технологија (Број)	2 (2022)	9	34	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.3.1: Промоција регулаторног оквира, програма подршке, инфраструктурних и људских потенцијала за индустријска улагања у земљу и представљање потенцијалних локалних добављача кроз учешће или организацију сајмова, самита, семинара и конференција (укључујући online догађаје)	4. квартал 2025.	РАС	завршено	-	Развојна агенција је учествовала на 20 међународних сајмова, где је имала прилику да представи инвестиционе потенцијале Србије и организује састанке са потенцијалним инвеститорима. Сајмови су организовани у Руској Федерацији, Уједињеним Арапским Емиратима, Немачкој, Холандији, Италији, Саудијској Арабији, НР Кини, Босни и Херцеговини, Албанији, Француској и САД, и одржани су у сектору прехранбене индустрије, вина и алкохолних пића, интегрисане електронике, електронске индустрије, ИТ, као и сајмови општег типа где је присутно више различитих сектора.		

1.3.3.2: Обиласци постојећих инвеститора ради информисања о њиховом досадашњем пословању, сарадњи са домаћим добављачима, плановима за даље ширење и представљање модела подршке – „Aftercare”	4. квартал 2025.	PAC	завршено	-	У посматраном периоду организовано је 37 посета постојећим инвеститорима ради информисања о њиховом досадашњем пословању, сарадњи са домаћим добављачима, плановима за даље ширење и представљање модела подршке – „Aftercare”.		
1.3.3.3: Привлачење потенцијалних инвеститора кроз директно контактирање - „Outreach”	4. квартал 2025.	PAC	завршено	-	PAC је остварио укупно 104 нових упита потенцијалних инвеститора. Међу овим упитима најзаступљенији су били инвестициони пројекти из следећих сектора: туризам 29,9%, прехранбена индустрија 26,9%, аутомобилска индустрија 17,3%, машине и опрема 7,7%, хемијска индустрија 3,8%, индустрија грађевинских материјала 2,9%, металургија и обрада метала 2,9%, обједињене услуге 2,9%, електроника и електронска индустрија 1,9%, пластика и гума 1,9%, индустрија коже 1% и фармацеутска индустрија 1%. У посматраном периоду, током 2024. године, PAC је имао 34 упита у секторима високих технологија.		
1.3.3.4: Промоција Републике Србије као инвестиционе дестинације за пројекте високе додате вредности – „Advertisement”	4. квартал 2025.	PAC	завршено	16%	Припремљене су бројне брошуре и промотивни материјали за пројекте високе додате вредности.		

1.3.3.5: Трансфер технологије страних инвеститора на домаће добављаче као резултат „Outreach” активности	4. квартал 2025.	РАС	завршено	-	Трансфер технологије страних МСП на домаће добављаче врши се кроз све значајнији ниво укључивања домаћих добављача у производне активности МНК које инвестирају у Србију или повећавају ниво набавке од домаћих добављача за своје производне активности у страним земљама. Као резултат тога у току 2024. године дошло је до значајних инвестиционих пројеката домаћих добављача.		
1.3.3.6: Промоција индустријских зона	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	У бази локација Развојне агенције Србије налази се 501 „greenfield” локација које су смештене у различитим индустријским зонама у различитим општинама у Србији. У току 2024. године обављено је 52 посета индустријским зонама у Републици Србији са заинтересованим потенцијалним инвеститорима.		

Мера 1.3.4: Програм подршке развоју инфраструктуре за потребе индустријских зона

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Годишња вредност реализоване подршке развоју пословне инфраструктуре (индустријске зоне и остала пословна инфраструктура) (милиони РСД)	698,22 (2023)	1.000	2.115,8	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.4.1: Доношење Програма подршке развоју пословне инфраструктуре у циљу стварања повољних услова за привлачење инвестиција, унапређење привредног амбијента и отварање нових радних места	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	За реализацију ове активности донета је Уредба о утврђивању Програма подршке развоју пословне инфраструктуре у 2024. години, након чега је објављен Јавни позив на који је поднето 64 пријаве пројеката и донета је Одлука о распореду и коришћењу средстава о распореду и коришћењу средстава за подршку унапређења пословне инфраструктуре за 2024. годину. Такође, Закључком Владе инвестициони пројекат компаније „Palfinger proizvodnja“ д.о.о. Ниш који је проглашен пројектом од значаја за Републику Србију.		
1.3.4.2: Праћење реализације инфраструктурних пројеката и њиховог утицаја на унапређење привредног амбијента	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	100%	За реализацију Програма подршке развоју пословне инфраструктуре укупно је утрошено 1.835.823.248,60 динара, а за реализацију инвестиционог пројекта компаније „Palfinger proizvodnja“ д.о.о. Ниш је утрошено 280.000.000,00 динара, што је укупно 2.115.823.248,60 динара.		
1.3.4.3: Израда ex post анализе ефеката Програма подршке развоју пословне инфраструктуре	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Вршена је стална комуникација са јединицама локалне самоуправе ради достављања информација о статусу пројеката и оствареним ефектима и резултатима након реализације.		

Мера 1.3.5: Уравнотежавање регионалног индустријског развоја
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Укупни годишњи подстицаји регионалног развоја у форми финансијске подршке за привлачење инвестиција (милиони РСД)	18172,5 (2022)	19.500	12636,9	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.5.1: Праћење и анализа функционисања система подстицаја који је фокусиран на регионе у којима је заступљена прерађивачка индустрија са ниском додатом вредношћу	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	Програм о распореду и коришћењу средстава за унапређење производње у производним гранама од значаја за равномерни локални и регионални развој односи се на унапређење производње у гранама делатности својственим одређеном региону или јединицама локалне самоуправе, чијом високом концентрацијом у оквиру привредних области и сектора се омогућава постизање потенцијала, конкурентности и профитабилности и непосредно утиче на остваривање равномерног локалног и регионалног развоја. Циљ Програма је унапређење производње структуриране по гранама делатности у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у трећу или		

					четврту групу, укључујући девастирана подручја, с тим да је за пројекте који се реализују на територији јединице локалне самоуправе која је према степену развијености разврстана у прву или другу групу, предвиђена могућност доделе средстава подстицаја само ако се односе на иновативан производ или производ који се превасходно увози и који домаћи произвођачи производе до 10% потреба тржишта Републике Србије.		
--	--	--	--	--	---	--	--

1.3.5.2: Спровођење и даље унапређење система подстицаја са фокусом на регионе у којима је заступљена прерађивачка индустрија са ниском додатом вредношћу	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	У оквиру спровођења Програма о распореду и коришћењу средстава за унапређење производње у производним гранама од значаја за равномерни локални и регионални развој, током 2024. године закључено је 63 уговора о додели средстава. Укупна вредност планираних инвестиција по основу закључених уговора о додели средстава је 120.584.894,20 евра, а одобрена су средства подстицаја у износу од 35.074.244,31 евра. Реализацијом пројеката који су предмет наведених уговора планирано је отварање најмање 461 новог радног места.		
---	------------------	-------	--------	---	--	--	--

Посебан циљ 1.4: Унапредити технолошку структуру извоза
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Покривеност увоза извозом у средњем/високом и високом технолошком сектору индустрије (%)	70 (2022)	72	71,8	

Мера 1.4.1: Идентификација и подстицање извозно оријентисаних сектора индустрије виших фаза прераде
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број предузећа која су прошла обуку на годишњем нивоу (Број)	0 (2022)	15	376	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.4.1.1: Подршка извозницима у области ESG стандарда, као и осталим неопходним стандардима за извознике (Закон о due diligensu у ланцима снабдевања, захтевима за извознике као што су CBAM и мерење карбонског отиска)	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	Привредна комора Србије је одржала низ радионица о начину припреме извештаја за ЦБАМ и начинима управљања угљеником. Такође, кроз седнице парламената привредника је презентован је Закон о due diligensu у ланцима снабдевања и одржано неколико обука у вези са одрживим ланцима снабдевања, области људских права и заштите животне средине.		
1.4.1.2: Организовање конференције и сусрета међународних купаца са представницима домаћих компанија и креирање радионице за извознике у циљу представљања нових правила Due diligensa у ланцима снабдевања	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	У организацији Привредне коморе Србије, 17. и 18. априла 2024. године одржана је трећа конференција „InterConnect 2024“ током које је 17 компанија из Немачке, Словеније, Шведске и Босне и Херцеговине, изразило потребу за проналажењем потенцијалних добављача међу више од 80 фирми из Србије и региона, пре свега из сектора металске и машинске индустрије, индустрије обраде гуме и пластике, које су исказале спремност за сарадњу и наступ на новим тржиштима. Конференција је одржана са циљем да се компаније из Србије и региона Западног Балкана што више приближе европском тржишту и укључе у ланце добављача.		

1.4.1.3: Обука за МСПП за 1. јединствено европско тржиште; 2. за оне који први пут извозе; 3. преглед стандарда квалитета и заштите животне средине од значаја за пословање 4. едукација и подршка са циљем побољшања извозних резултата МСПП	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	4%	Стандардизовани сет услуга који се спроводи преко акредитованих регионалних развојних агенција (АРРА), представља четири групе стандардизованих услуга, које између осталог укључују и обуке. Општи циљ обука је подршка расту и развоју микро, малих и средњих предузећа и предузетника (МСПП), задруга и кластера кроз унапређење доступности, обима и квалитета услуга подршке за њихово пословање. У 2024. години је одржано укупно 8 обука за 48 полазника.		
---	------------------	-------	----------	----	--	--	--

Мера 1.4.2: Програм подршке интернационализацији индустријским привредним субјектима

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Вредност извоза прерађивачке индустрије (Милиони ЕУР)	23.404,9 (2022)	26.000	25.354,4	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.4.2.1: Спровођење годишњих програма подршке за промоцију извоза циљаних сектора	4. квартал 2025.	РАС	у току	27%	Програм подршке привредним друштвима за промоцију извоза - вишегодишњи Програм који се реализовао кроз четири јавна позива почев од 2020. године, а чије активности су спровођене током календарске 2024. године.		

1.4.2.2: . Континуирана дијагностика пословних перформанси корисника програма подршке	4. квартал 2025.	РАС	у току	-	У 2024. години укупно 33 корисника је прошло дијагностику пословних перформанси.		
1.4.2.3: Организација националних штандова на међународним сајмовима	4. квартал 2025.	РАС	завршено	53%	У складу са споразумом са Привредном комором Србије, Агенција је организовала наступ домаћих компанија на 20 међународних сајмова. Домаће компаније су имале прилике да се представе на тржиштима Руске Федерације, Уједињених Арапских Емирата, Немачке, Холандије, НР Кине, Босне и Херцеговине, Албаније, Француске, Италије, САД, Уједињеног Краљевства и Саудијске Арабије, где је излагало укупно 319 домаћих компанија. Сајмови су одржани у сектору прехранбене индустрије, вина и алкохолних пића, интегрисане електронике, ИЦТ, електронике, аутомобилске индустрије, као и сајмови општег типа где је присутно више различитих сектора.		
1.4.2.4: Израда секторских и тржишних анализа	4. квартал 2025.	РАС	завршено	-	За потребе учешћа на сајмовима и конференцијама, као и привлачењу инвестиција РАС је ажурирала и припремила следеће брошуре: „Why Invest in Serbia“ на енглеском, кинеском, италијанском, француском и јапанском језику, као и Automotive Industry Serbia на енглеском језику.		

1.4.2.5: Спровођење годишњих програма финансијске подршке привредним субјектима за унапређење пословања коришћењем услуга у области инфраструктуре квалитета-ИК (сертификација производа, система менаџмента, коришћење стандарда и друге услуге ИК)	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	У циљу унапређења конкурентности микро, малих и средњих предузећа и предузетника, а тиме и олакшаног приступа иностраним тржиштима, у сарадњи са РАС-ом, припремљен је Програм подршке унапређењу безбедности и квалитета производа и услуга.		
1.4.2.6: Стварање услова за пуну интеграцију РС у јединствено тржиште ЕУ за три групе индустријских производа (електрични и електронски производи, машине, и ЛЗО) за потписивање АСАА споразума за те групе производа	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	На предлог Министарства привреде, у мају 2024. године, покренута је иницијатива према ЕК за започињање поступка преговора о потписивању АСАА споразума, за три групе производа (електронски/електрични производи, машине и лична заштитна опрема). Циљ споразума је будуће олакшавање приступа индустријских производа између РС и ЕУ, у одабраним областима, и пре формалног приступања ЕУ.		

Мера 1.4.3: Програм подршке индустријским привредним субјектима за улазак у ланце добављача мултинационалних компанија

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број нових добављача МНК из Републике Србије годишње (Број)	5 (2022)	12	5	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.4.3.1: Спровођење годишњих програма подршке успостављања пословних способности и усвајања принципа пословања у међународним ланцима вредности	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	9%	Јавни позив за програм је објављен у 2024. години и започете су активности на реализацији 9 закључених уговора.		
1.4.3.2: Спровођење годишњих Програма подршке унапређења пословних способности ради уласка у ланце добављача и проширење пословања са МНК	4. квартал 2025.	РАС	у току	23%	Вишегодишњи програм се реализовао кроз јавне позиве почев од 2020. године, а чије активности су спровођене и током календарске 2024. године.		
1.4.3.3: Континуирана дијагностика пословних перформанси корисника програма подршке и израда припадајућих планова унапређења и имплементација планова унапређења ради успостављања и проширивања сарадње са МНК	4. квартал 2025.	РАС	у току	-	Укупно 20 корисника је прошло дијагностику пословних перформанси у 2024. години.		
1.4.3.4: Континуирано одржавање „Дана добављача“ и одржавање B2B састанака	4. квартал 2025.	РАС	завршено	-	РАС је, у оквиру Европске мреже предузетништва, учествовала у организацији и промоцији 19 business-to-business догађаја, где је учествовало 504 домаће компаније и одржано је 1122 међународна пословна сусрета. Ове услуге су имале за циљ да омогуће и помогну МСП да унапреде своје пословање и да се укључе у процес интернационализације.		

1.4.3.5: Креирање платформе за повезивање МСП и МНК	4. квартал 2025.	РАС	у току	-	Активност није спроведена, али је у току поступак преговарања њене имплементације.		
1.4.3.6: Упознавање привредних субјеката са значајем стандардизације и захтевима стандарда битних за извоз и међународно пословање	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	У организацији Института за стандардизацију Србије у току 2024. године одржана је 51 обука, од тога: 25 онлајн, 20 уживо у институту, 6 хибридних (уживо и онлајн). Од тог броја, укупно су одржане 42 комерцијалне обуке (23 онлајн, 15 уживо, 4 хибридне; од укупног броја, две обуке су биле инхаус) и 9 промотивних обука (2 онлајн, 5 уживо и 2 хибридне), без плаћања котизације. На свим едукацијама одржаним током 2024. године присуствовало је 697 учесника. На обукама је укупно обрађено 27 различитих тема.		

Посебан циљ 1.5: Трансформација индустрије од линеарног ка циркуларном моделу

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Стопа коришћења циркуларних ресурса у индустрији (%)	1,1 (2022)	2,5	1	Последњи доступан податак је за 2023. годину.

Мера 1.5.1: Промоција циркуларне економије и едукација привредних субјеката

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број запослених у привредним субјектима на стратешком нивоу који су похађали формате обуке о циркуларној економији, годишње (Број)	287 (2022)	300	353	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.5.1.1: Едукација и тренинг привредних друштава о најважнијим концептима и праксама зелене трансформације у ЕУ – СВAM, ESG, EU таксономија	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	У организацији ПКС одржана су два панела: о зеленом финансирању и одрживом пословању и отпаду као ресурсу за развој циркуларне економије. Поред тога, одржане су и радионице: "Сналажење на тржишту угљен-диоксида", "Корпоративне комуникације и одрживост" и „Трансфер знања – пословни, технолошки и финансијски аспекти циркуларне економије“. Такође су преведени ISO стандарди из области циркуларне економије са енглеског на српски језик, уз континуирану промоцију увођења наведених стандарда у МСП сектор. Креирана су упутства и смернице, са анализом за управљање отпадом од хране у Ногеса сектору, уз њихову континуирану промоцију.		
1.5.1.2: Повезивање дигитализације и циркуларности ресурса за потребе одрживог пословања (укључујући дигитални мониторинг и извештавање о GHG емисијама, blockchain технологије, јачање отпорности на климатске промене и слично)	4. квартал 2025.	МПРИВ	завршено	-	ПКС уз техничку помоћ ГИЗ-а, пружила је консалтинг услугу за 17 компанија које су изразиле жељу и спремност да прилагоде своје пословање принципима циркуларне економије.		

1.5.1.3: Дигитализација токова отпада у циљу успостављања индустријске симбиозе	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	ПКС је извршила анализу потенцијала индустријске симбиозе, односно попис врста индустрије и отпада који се генерише, а представља потенцијалну сировину. Обрађено је 8 индустријских зона, односно око 140 привредних субјеката и подаци су отпремљени на дигиталну платформу Центра за циркуларну економију и део су информативне "берзе" нуспроизвода и секундарних сировина.		
1.5.1.4: Сарадња са универзитетима у домену зелене трансформације, трансфер знања и подршка за оснивање специјализованих истраживачких, иновационих и консултантских центара у овој области, као и прилагођавање постојећих академских програма	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	Започете су активности на успостављању сарадње са универзитетима у домену зелене трансформације, трансфер знања и подршка за оснивање специјализованих истраживачких, иновационих и консултантских центара у овој области, као и прилагођавање постојећих академских програма.		

Мера 1.5.2: Подстицање инвестиција у решења циркуларне и нискокарбонске економије као генераторе раста

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Бруто додата вредност по јединици рециклираних сировина (БДВ, мил. € /циркуларне сировине (кило тона))	26,2 (2022)	22	35,21	Индикатор за 2023. израчунат на бази последњих доступних података
Количина поново искоришћених (рециклираних) сировина годишње (хиљаде тона)	1.941 (2022)	2.100	1.824	Последњи доступан податак је за 2023. годину.

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.5.2.1: Унапређење законодавног оквира у циљу подстицања инвестиција у решења циркуларне и нискоугљеничне економије	4. квартал 2025.	МЗЖС	у току	-	Министарство заштите животне средине је донело два правилника који су од важности за развој циркуларне економије: Правилник о врстама отпада за које се може поднети захтев, дозвољеним поступцима и технологијама третмана за врсте отпада и другим посебним елементима за одређивање престанка статуса отпада и Правилник о критеријумима за одређивање нуспроизвода и обрасцу извештаја о нуспроизводима, начину и роковима за његово достављање.		
1.5.2.2: Унапређење програма подршке Министарства привреде за МСП у циљу подстицања инвестиција у решења циркуларне и нискоугљеничне економије	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	У оквиру Програма унапређења безбедности и квалитета производа и услуга привредним субјектима је омогућено да конкуришу за сертификацију у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 14001 - Систем менаџмента заштите животне средине, док Програм подршке малим предузећима за набавку опреме подржава набавку опреме за енергетску ефикасност и за унапређење еколошких апсеката производње.		

Мера 1.5.3: Подстицање ефикасније употребе материјалних ресурса и енергетске ефикасности у индустријским процесима
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Бруто додата вредност по јединици домаћег потрошеног материјала (БДВ, хиљаде евра/ домаћа потрошња материјала (хиљаде тона))	332,1 (2021)	340	394,91	Последњи доступан податак је за 2023. годину.
Финална потрошња енергије у индустрији (Милиони тона еквивалентне нафте)	2,18 (2020)	2,4	0	Податак није доступан.

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.5.3.1: Унапређење спровођења законодавног оквира у циљу побољшања енергетске ефикасности	4. квартал 2025.	МРЕ	у току	-	Донета је Уредба о еко-дизајну производа који утичу на потрошњу енергије, а министар задужен за послове енергетике у континуитету доноси техничке прописе (мере за спровођење) којима се прописују општи и/или посебни захтеви еко-дизајна, врста производа на који се захтеви односе, начин оцењивања усаглашености, као и поступак провере усаглашености производа са захтевима еко-дизајна у сврху тржишног надзора.		
1.5.3.2: Унапређење програма подршке Министарства привреде за МСП у циљу ефикасније употребе материјалних ресурса и енергетске ефикасности	4. квартал 2025.	МПРИВ	у току	-	У оквиру Програма унапређења безбедности и квалитета производа и услуга привредним субјектима је омогућено да конкуришу за сертификацију у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 50001 - Системи менаџмента енергијом, док Програм подршке малим предузећима за набавку опреме подржава набавку опреме за енергетску ефикасност и за унапређење		

				еколошких апсеката производње.		
--	--	--	--	-----------------------------------	--	--